

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, МАРТ 2023 ГОДИНА

През март 2023 г. **общият показател на бизнес климата**⁴ запазва равнището си от февруари (фиг. 1 от приложението). Понижение на показателя е регистрирано в промишлеността, търговията на дребно и сектора на услугите, а в строителството се наблюдава увеличение.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ намалява с 0.8 пункта (фиг. 2 от приложението), което се дължи на влошените очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Същевременно и прогнозите им за производствената активност през следващите три месеца са резервирани (фиг. 3 от приложението).

Несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила остават най-сериозните пречки за дейността на предприятията, макар през последния месец да се отчита понижение на негативното им влияние (фиг. 4 от приложението).

Относно продажните цени в промишлеността 14.0% от мениджърите предвиждат те да се повишат през следващите три месеца.

Строителство. През март съставният показател „бизнес климат в строителството“ нараства с 4.0 пункта (фиг. 5 от приложението) в резултат на подобрените оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Анкетата регистрира и увеличение на получените нови поръчки през последния месец, като и прогнозите за дейността през следващите три месеца (фиг. 6 от приложението) остават оптимистични.

Основният фактор, ограничаващ развитието на бизнеса, е несигурната икономическа среда, посочена от 74.7% от предприятията. На второ и трето място са цените на материалите и недостигът на работна сила (фиг. 7 от приложението).

По отношение на продажните цени в строителството делът на мениджърите, които продължават да очакват те да се повишат през следващите три месеца, е 31.7%.

¹ От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепена категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ спада с 1.3 пункта (фиг. 8 от приложението), което се дължи на изместване на оценките и очакванията на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията от „добро“ към „задоволително“ (нормално за сезона). Същевременно мненията им относно обема на продажбите през последните три месеца, както и очакванията им за следващите три месеца (фиг. 9 от приложението), са позитивни.

Несигурната икономическа среда остава основното затруднение за дейността на предприятията, следвана от конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене (фиг. 10 от приложението).

В сравнение с предходния месец нараства делът на търговците на дребно, които прогнозираат продажните цени да се увеличат през следващите три месеца.

Услуги¹. През март съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 1.2 пункта (фиг. 11 от приложението) в резултат на по-неблагоприятните оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията. Мненията им за настоящото търсене на услуги също са по-резервирани, докато очакванията им за следващите три месеца се подобряват (фиг. 12 от приложението).

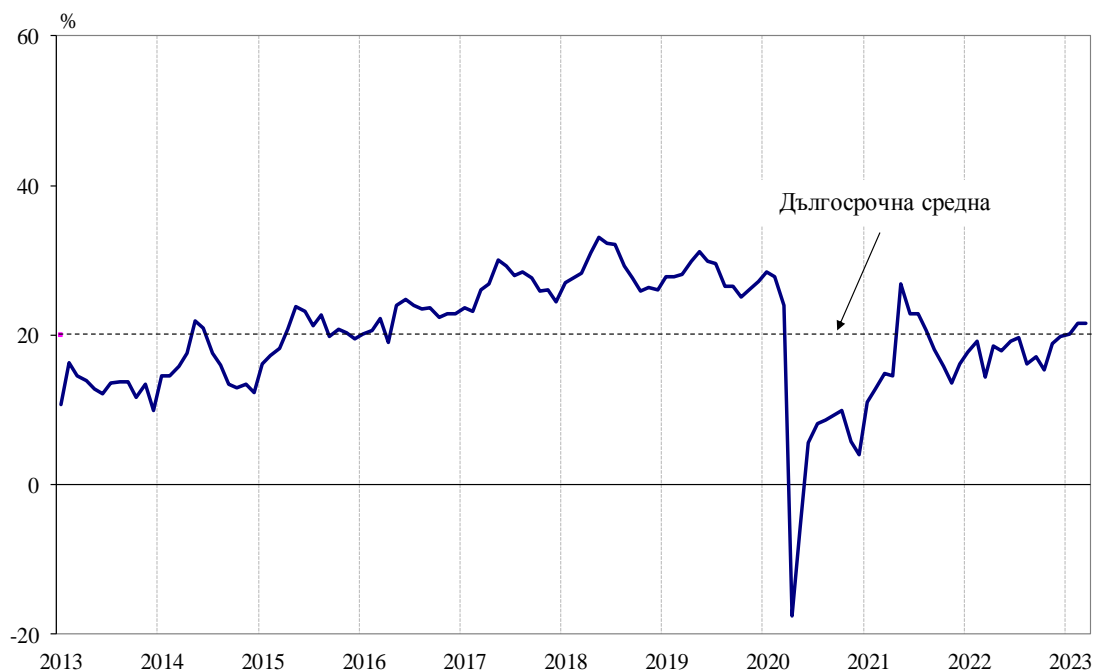
Най-сериозните проблеми за развитието на бизнеса продължават да бъдат несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила, като през последния месец се наблюдава намаление на отрицателното им въздействие (фиг. 13 от приложението).

Според анкетата 15.5% от мениджърите очакват продажните цени в сектора на услугите да се повишат през следващите три месеца.

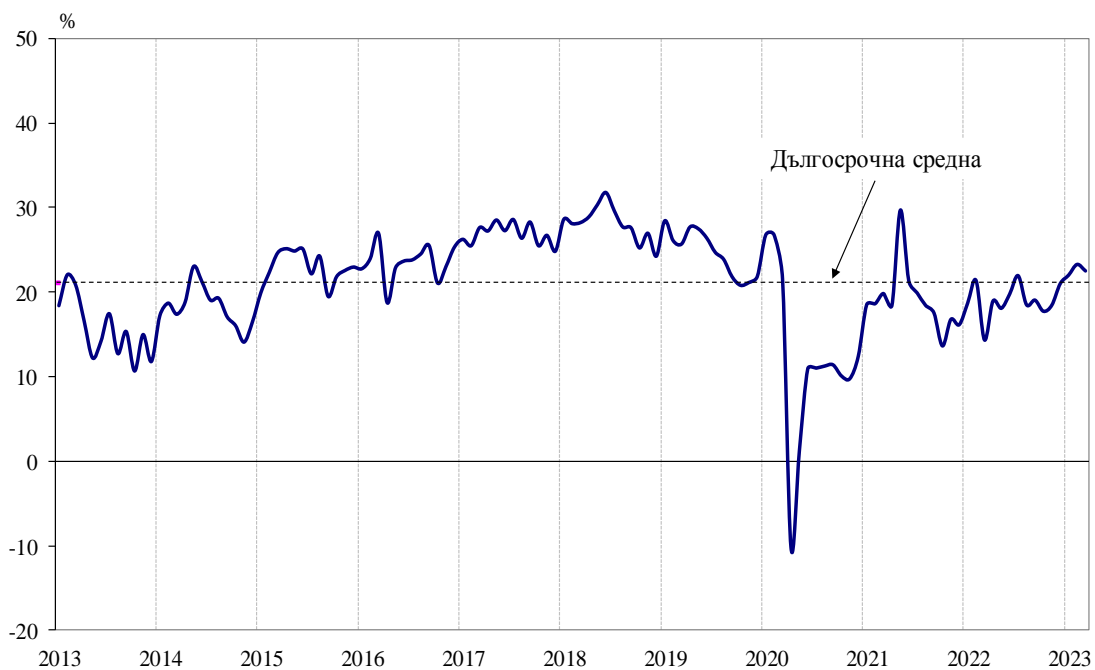
¹ Без търговия.

Приложение

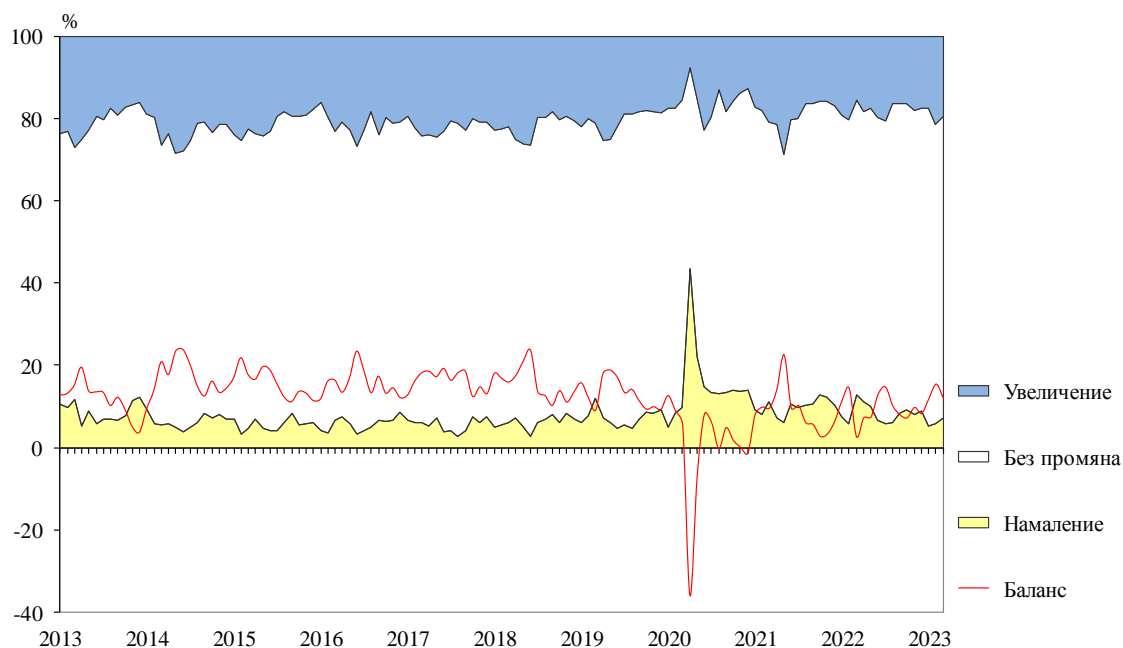
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

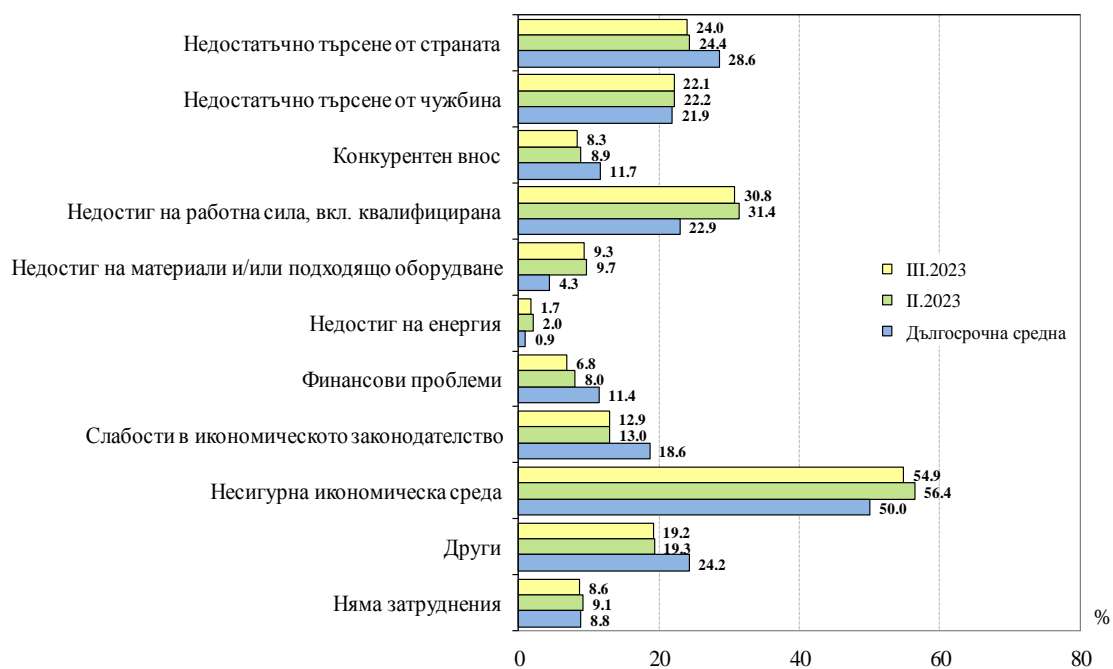
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

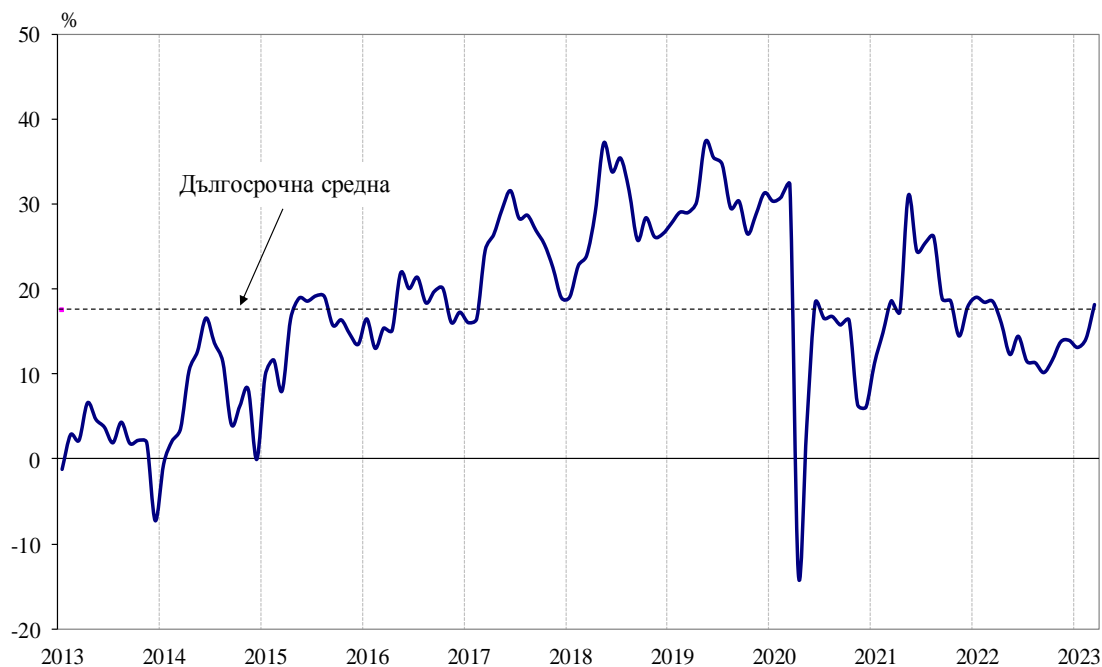
Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

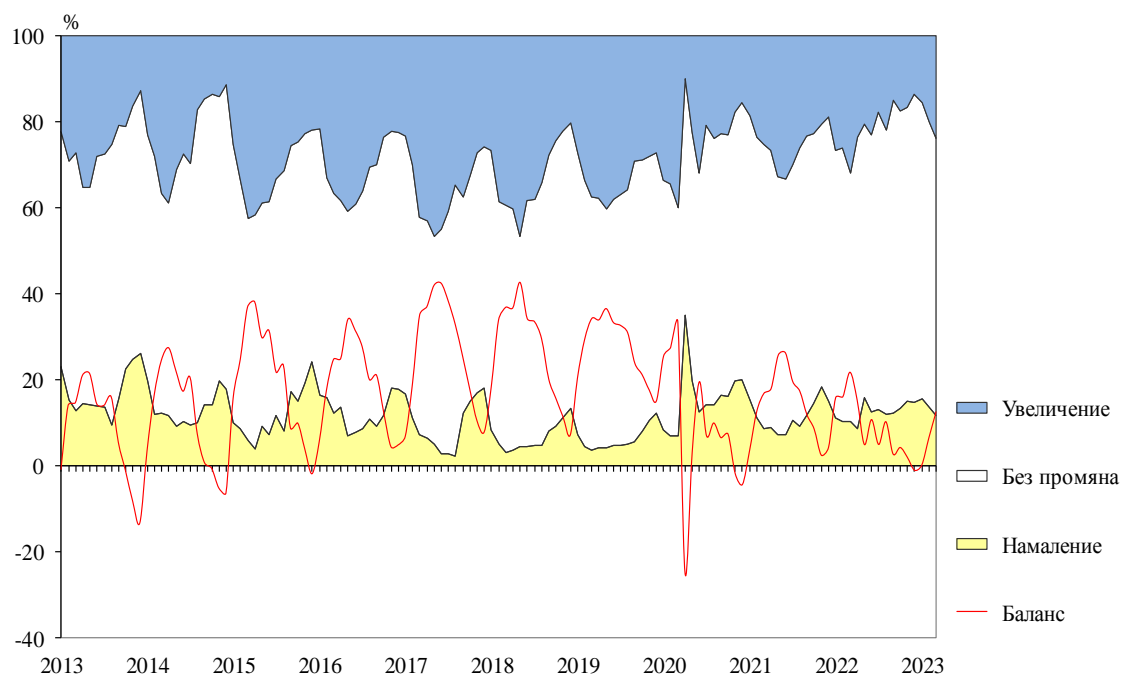
Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

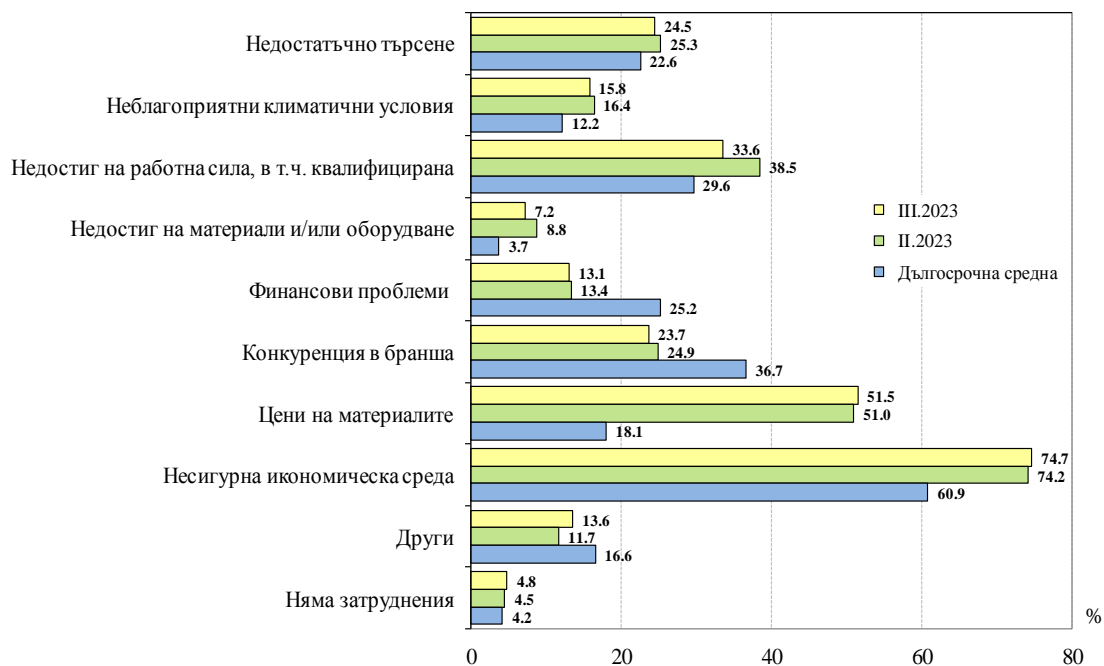
Фиг. 5. Бизнес климат в строителството

Фиг. 6. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

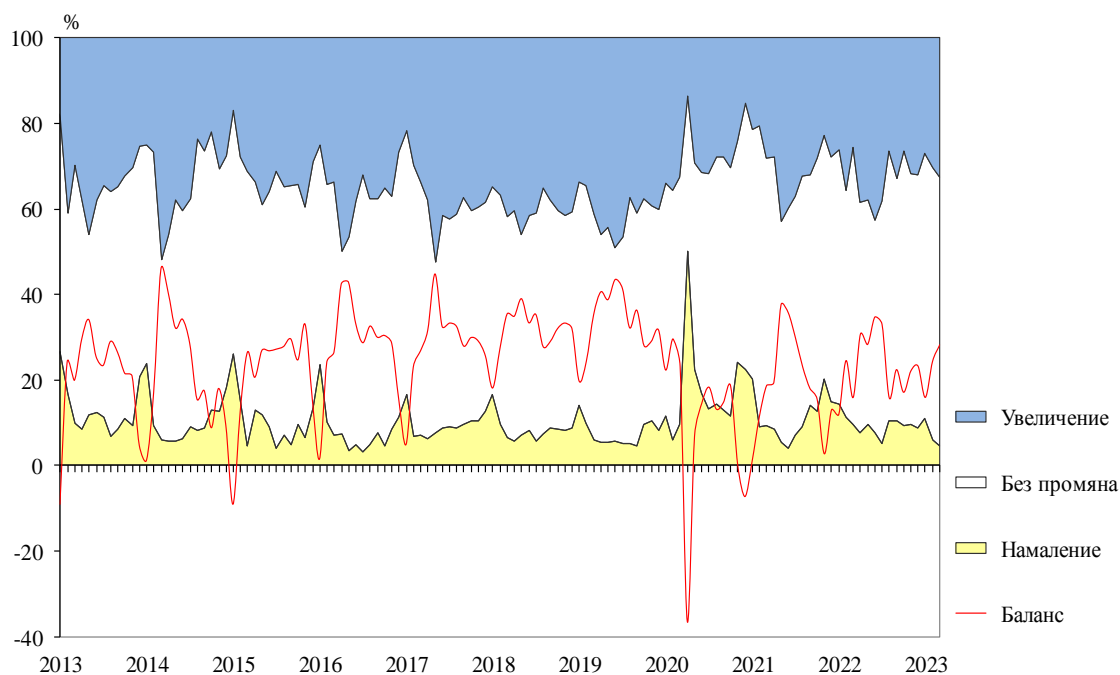
**Фиг. 7. Затруднения в строителната дейност
(Относителен дял от предприятията)**

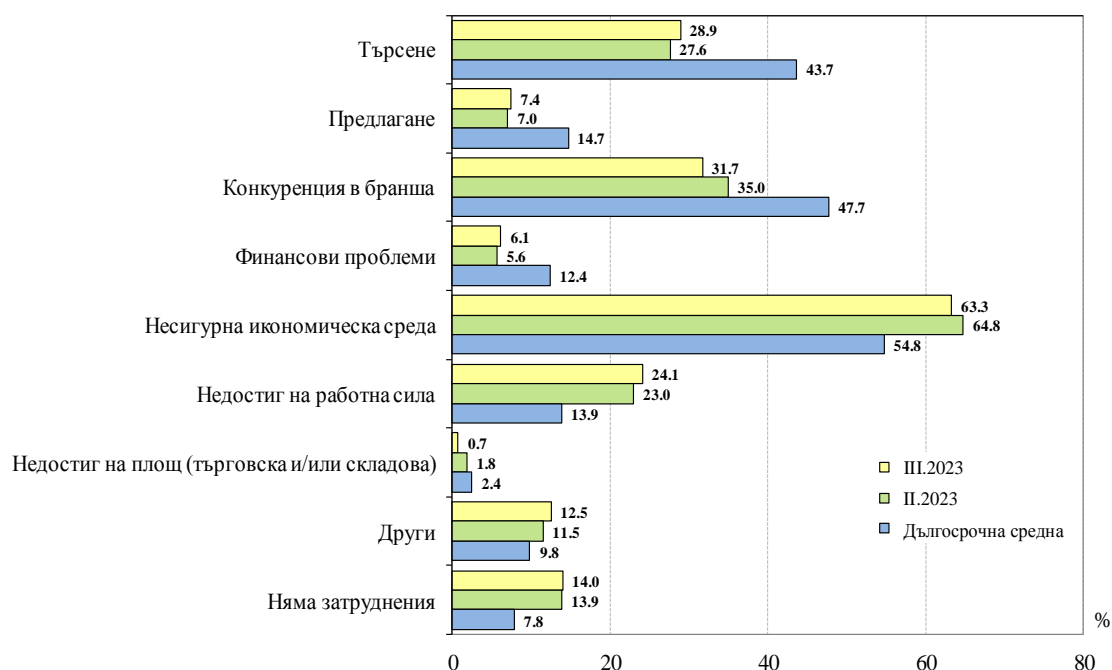
Фиг. 8. Бизнес климат в търговията на дребно

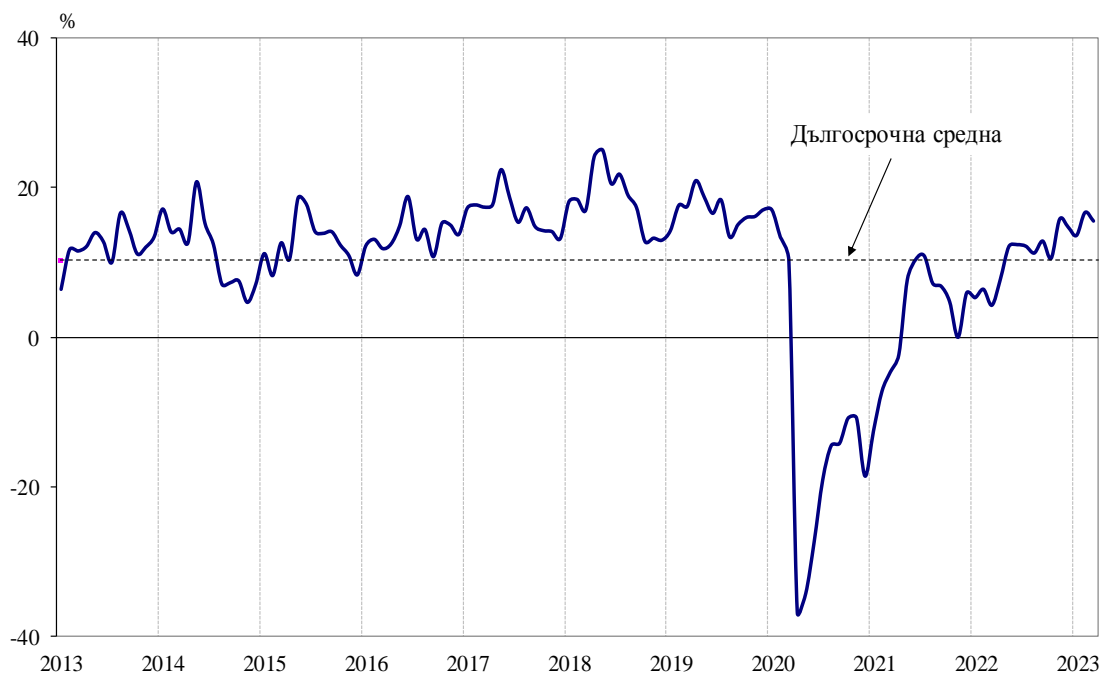
Фиг. 9. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

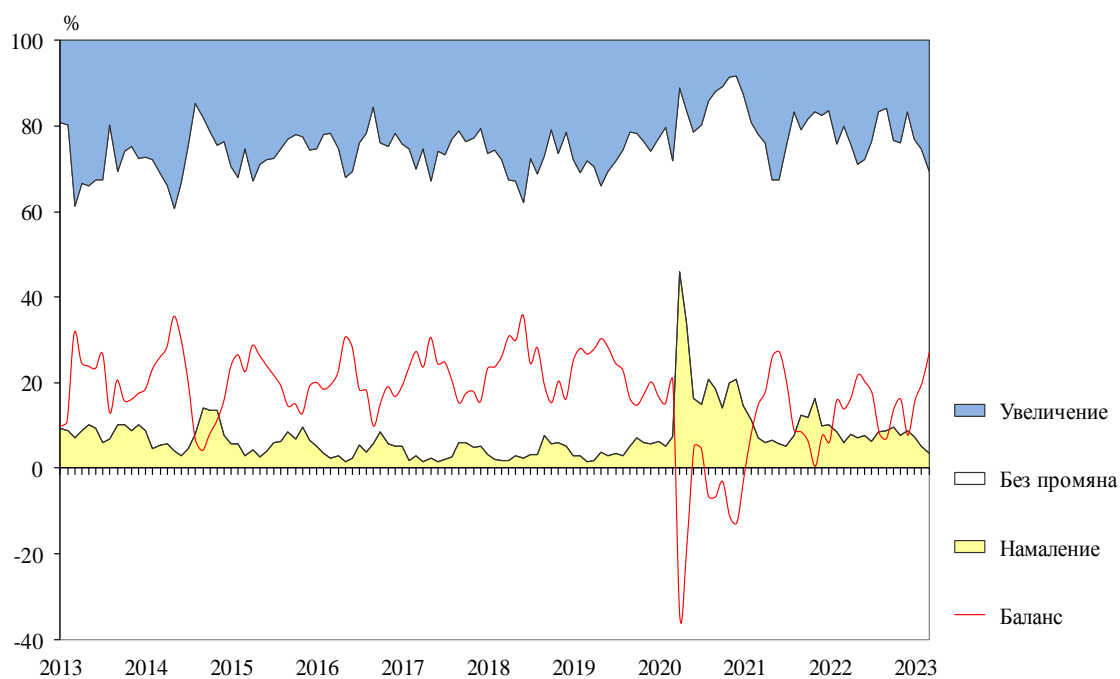
Фиг. 10. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 11. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 12. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

**Фиг. 13. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
(Относителен дял от предприятията)**

